

“GOSPITAL PEDAGOGIKA FANING TARIXI VA TA'LIMDA DARS TASHKIL QILISH”

Amangeldiev Alpamis Baxtiyarovich

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Pedagogika va psixologiya kafedrası o'qituvchisi,

1-bosqich tayanch doktoranti

Annotasiya: ushbu maqolada Gospital pedagogika fanining maqsad va vazifalari, kelib chiqishi, kasalxona maktablari uyerda ta'lim oladigan o'quvchilar haqida umumiy tushunchalar o'z aksini topgan, gospital ta'limda dars tashkil etish orqali bemor o'quvchilar ijodiy faoliyatini shakllantirish yo'llari, o'yinlar asosida ularning ijodkorligini rivojlantirish, kichik maktab yoshidagi o'quvchilarni ijodiy faoliyat jarayoniga tayyorlash, uning pedagogik ahamiyati, zamonaviy ta'lim yondashuvlari asosida o'quvchilar ijodiy faoliyatini tashkil etish usullari.

Kalit so'zlar: Gospital pedagogika, konsepsiya, ta'lim, kasalxona, o'quvchi, nogironlik.

Bugungi kunda mamlakatimizda har bir sohada keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. O'z navbatida mazkur islohotlarning salmoqli qismini ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar tashkil etadi. Ana shunday keng ko'lamli islohotlardan biri 2022yilning 5-may sanasida Vazirlar Mahkamasi tomonidan qabul qilingan “Bolalar gematologiyasi, onkologiyasi va klinikimmunologiyasi markazida davolanayotgan bolalar uchun maktabgacha ta'lim va tarbiya hamda umumiy o'rta ta'lim berish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qaroridir. Qarorga muvofiq bugun yurtimizda “Mehrli maktab” davlat ta'lim muassasasi tashkil etilib, o'z faoliyatini olib bormoqda. Gospital ta'lim - uzoq muddatli davolanayotgan va sog'lig'i sababli ta'lim muassasasiga bora olmaydigan bolalarni o'qitishni tashkil etish bilan bog'liq pedagogikaning bo'limidir. Gospital pedagogikasi pedagogikaning bir qismi bo'lib, o'z e'tiborini o'quvchilarning alohida toifasiga — uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalarga qaratadi.

Kasalxona pedagogikasi (HP) 20- asrning o'rtalarida kasalxona sharoitida maktabda ta'lim berish orqali bolalar va yoshlarni ta'lim tizimidan chetlatishning oldini olish uchun paydo bo'ldi. Ushbu ta'lim sohasi so'nggi paytlarda adabiyotda diqqat markazida bo'ldi (Palomares- Ruiz, Sánchez-Navalon va Garrote-Rojas, 2016). "Kasalxona" so'zining HPga kiritilishi pedagogik vazifani belgilash va HPni pedagogikaning o'ziga xos sohasi sifatida ajratib ko'rsatishning asosiy funktsiyasiga ega (Lizasoáin va Polaino-Lorente, 1996). Kasalxona pedagogikasi (HP) 20- asrning o'rtalarida kasalxona sharoitida maktabda ta'lim berish orqali bolalar va yoshlarni ta'lim

tizimidan chetlatishning oldini olish uchun paydo bo'ldi. Ushbu ta'lim sohasi so'nggi paytlarda adabiyotda diqqat markazida bo'ldi (Palomares- Ruiz, Sánchez-Navalon va Garrote-Rojas, 2016). "Kasalxona" so'zining HPga kiritilishi pedagogik vazifani belgilash va HPni pedagogikaning o'ziga xos sohasi sifatida ajratib ko'rsatishning asosiy funktsiyasiga ega (Lizasoáin va Polaino-Lorente, 1996).

Pedagogikaning ushbu yo'nalishini amalga oshirish va rivojlantirishning murakkabligi idoralararo mansubligi bilan belgilanadi: ta'lim, sog'liqni saqlash va ijtimoiy himoya, — chunki kasalxonada uzoq muddatli davolanayotgan bola birinchi navbatda bemor, ikkinchidan — o'quvchi. Bolani davolash jarayonida tibbiy va pedagogik texnologiyalarni birlashtirish keng qamrovli reabilitatsiyani anglatadi. Davolanish bilan birga ta'limga qaytish onkologik kasalligiga chalingan bola uchun ijobiy taassurot qoldirishi mumkin, ammo shu bilan birga u sinfdoshlari orasida yo'qligi, tengdoshlari bilan muloqotning uzilishi, davolanishning nojo'ya ta'sirlari, zaiflik bilan kurashish zarurati kabi qiyinchiliklarni boshidan kechiradi.

Bolaga onkologik kasallik tashxisi qo'yilganda, uning eng yaqin qarindoshlari moliyaviy qiyinchiliklarga duch kelishadi, ular jismoniy, ruhiy salomatlik va farovonlik nuqtai nazaridan hayot sifatini pasaytiradi va ijtimoiy o'zaro ta'sirni yomonlashtiradi. Shuning uchun, hospital ta'lim onkologik kasalligiga chalingan bolalarningva ularning yaqin qarindoshlarini ruhiy va emosional holatini yaxshilash, qo'llab-quvvatlashi uchun xizmat qiladi. Hospital ta'lim o'quvchilarining yuksak ma'naviyatli, barkamol avlod etib tarbiyalash, o'quvchilarga ilg'or pedagogik va axborot-kommunikasiya texnologiyalar asosida ta'lim berish mamlakatimizning ta'lim sohasidagi amalga oshirilayotgan ustuvor vazifalardan biridir.

Hospital pedagogikasi - uzoq muddatli davolanishda bo'lgan va sog'lig'i sababli ta'lim muassasalariga bora olmaydigan bolalar uchun ta'limni tashkil etish bilan bog'liq bo'lgan pedagogika bo'limi. Kasalxona pedagogikasi pedagogikaning bir qismi bo'lib, o'z e'tiborini o'quvchilarning alohida toifasiga - uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalarga qaratadi. Pedagogikaning ushbu sohasini amalga oshirish va rivojlantirishning murakkabligi uning idoralararo bog'liqligi bilan belgilanadi: ta'lim, sog'liqni saqlash va himoya qilish, chunki shifoxonada uzoq muddatli davolanayotgan talaba birinchi navbatda bemor va faqat ikkinchi darajali. maktab o'quvchisi. Bolani davolash jarayonida tibbiy va pedagogik texnologiyalarni uyg'unlashtirish har tomonlama reabilitatsiyani anglatadi.

Pedagogikaning ushbu sohasini amalga oshirish va rivojlantirishning murakkabligi uning idoralararo bog'liqligi bilan belgilanadi: ta'lim, sog'liqni saqlash va ijtimoiy himoya, chunki shifoxonada uzoq muddatli davolanayotgan talaba birinchi navbatda bemor va faqat ikkinchi darajali. maktab o'quvchisi. Bolani davolash jarayonida tibbiy va pedagogik texnologiyalarni uyg'unlashtirish har tomonlama reabilitatsiyani anglatadi. Kasalxona pedagogikasining markaziy kontseptsiyasi

shifoxona maktabi - asosiy va qo'shimcha umumiy ta'lim dasturlari bo'yicha ta'lim faoliyatni amalga oshiradigan tibbiy tashkilotda uzoq muddatli davolanishga muhtoj bo'lgan bolalar o'qitiladigan tashkilot.

Kasalxona pedagogikasining markaziy kontseptsiyasi shifoxona maktabi - asosiy va qo'shimcha umumiy ta'lim dasturlari bo'yicha ta'lim faoliyatini amalga oshiradigan, tibbiy tashkilotda uzoq muddatli davolanishga muhtoj bo'lgan bolalar o'qitiladigan tashkilot. Kasalxona maktablariga quyidagilar kiradi:

1. Tibbiyot tashkiloti negizida faoliyat yurituvchi ta'lim tashkilotlari.

2. Asosiy va qo'shimcha umumiy ta'lim dasturlarini o'zlashtirgan va uzoq muddatli davolanishga muhtoj o'quvchilar uchun ta'lim tashkilotlari (shu jumladan sanatoriy);

3. Tibbiyot tashkilotining ixtisoslashtirilgan tarkibiy o'quv bo'linmalari.

Inson dunyo qarashining tabiiy-ilmiy asosini tabiat haqidagi bilimlar tashkil qiladi. Yosh o'quvchilar atrof-olam tog'risidagi dastlabki bilimlarni anglayotganda hali yetarli darajada tizimlashtirilmagan bilimlar hajmini his qiladilar. Fanlarni birlashtirish bu muammoni hal qilishga imkon beradi. O'qitishda integrasiyalashgan yondashuvni amalga oshirish natijasida olingan yaxlit bilimlar o'quvchilar ularni o'quv jarayonida, darsdan tashqari mashg'ulotlarda, umumta'lim maktab bitiruvchisi bo'lganida hamda ijtimoiy hayoti davomida qo'llashiga yordam beradi.

Kasalxona o'qituvchilari shifokorlarning bolaning sog'lig'ining hozirgi holati uning reabilitatsiya potentsiali, kasallik va davolash jarayoni bilan bog'liq kognitiv va boshqa kamchiliklari to'g'risidagi tavsiyalarini hisobga oladi va ularga qat'iy amal qiladi. Kasalxona o'qituvchilar uzoq muddat kasal bo'lib qolgan bolaning ota-onalari hamda maslahat va amaliy yordam ko'rsatuvchi psixologik yordam xizmati bilan har kuni aloqada bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. “Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligi garovi” mavzusidagi O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruzasi.–T.: “O'zbekiston”, 2017.

2. O'zbekiston Respublikasining “Ta'lim to'g'risida” gi Qonuni. //Oliy ta'lim me'yoriy hujjatalari. — T.: Sharq, 2001. -BB.

3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 05.05.2022-yildagi 234-son qarori

4. Milliy o'qiv dasturi.

5.Efimenkova L.N. Formirovanie rechi doshkol'nikov: (deti s ONR). 2-e izd., pererab. M., Prosvещenie, 1985

6.Ippolitova G.V. Otkrytaya rinolaliya. M., 1983.

7.Каце G.A. Podgotovka detey k shkole s nedorozvitiem rechi: Posobie dlya logopedov. M., prosvещenie, 1986